

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 112/2021-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbećić kao predsjednice vijeća te Ratka Ščekića i Dražena Tripala kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog D. K. zbog kaznenog djela iz članka 227. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, – dalje: KZ/11.) i drugih, odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Karlovcu od 11. prosinca 2020. broj K-7/2020, u sjednici održanoj 2. lipnja 2021.,

p r e s u d i o j e :

I. Djelomično se prihvaća žalba državnog odvjetnika, preinačuje se pobijana presuda u odluci o kazni te se optuženom D. K. za kazneno djelo iz članka 227. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. zbog kojeg je prvostupanjskom presudom proglašen krivim, na temelju članka 227. stavka 4. KZ/11., utvrđuje kazna zatvora u trajanju 3 (tri) godine, dok se prihvaća po prvostupanjskom sudu utvrđena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) mjeseci za kazneno djelo iz članka 123. stavka 2. KZ/11. pa se optuženi D. K., uz primjenu članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11. osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju 3 (tri) godine i 2 (dva) mjeseca, u koju kaznu mu se, na temelju članka 54. KZ/11., uračunava vrijeme oduzimanja slobode u vezi s kaznenim djelom od 25. rujna 2015. do 26. rujna 2015.

II. Odbija se kao neosnovana žalba državnog odvjetnika u ostalom dijelu te se u preostalom pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Županijski sud u Karlovcu presudom broj K-7/2020 od 11. prosinca 2020. proglasio je krivim optuženog D. K. što je pod točkom 1.) izreke počinio kazneno djelo protiv sigurnosti prometa, izazivanjem prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. pa mu je na temelju članka 227. stavka 4. KZ/11., uz primjenu članka 49. stavka 1. točke 3. i članka 48. stavka 2. KZ/11., utvrdio kaznu zatvora u trajanju 2 (dvije) godine te što je pod točkom 2.) izreke počinio kazneno djelo protiv života i tijela, nepružanjem pomoći iz članka 123. stavka 2. KZ/11. pa mu je na temelju istog članka utvrdio kaznu zatvora u trajanju 6 (šest) mjeseci, nakon čega ga je na temelju članka 51. KZ/11. osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju 2 (dvije) godine i 3 (tri) mjeseca, u koju jedinstvenu kaznu mu je na temelju članka 54. KZ/11. uračunato vrijeme oduzimanja slobode u vezi s kaznenim djelom od 25. rujna 2015. do 26. rujna 2015.

1.1. Na temelju članka 148. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. – dalje u tekstu: ZKP/08.) naloženo je optuženom D. K. da podmiri troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 6. ZKP/08. u paušalnom iznosu od 2.000,00 kuna te daljnji trošak kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. ZKP/08. u iznosu od 12.926,53 kune i troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 7. ZKP/08., a koji se odnose na troškove zastupanja oštećenika po opunomoćeniku.

2. Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni i sigurnosnoj mjeri, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvati žalbu te preinači pobijanu presudu na način da optuženiku izrekne kaznu zatvora u duljem trajanju te sigurnosnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom iz članka 72. stavka 1. KZ/11.

3. Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženi D. K. putem braniteljice Đ. L., odvjetnice iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Đ. L. i T. B. , s prijedlogom da „Visoki kazneni sud RH“ (pravilno bi bilo: Vrhovni sud Republike Hrvatske) odbije žalbu državnog odvjetnika i potvrdi presudu Županijskog suda u Karlovcu.

4. Sukladno članku 474. stavku 1. ZKP/08. spis je prije dostave sucu izvjestitelju bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Sjednica drugostupanjskog vijeća, u skladu s odredbom članka 475. stavka 4. ZKP/08., održana je u odsutnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, optuženog D. K. i braniteljice optuženika, odvjetnice Đ. L., koji su prema potvrdama o izvršenim dostavama o sjednici bili uredno obaviješteni.

6. Žalba državnog odvjetnika je djelomično osnovana.

7. Pobijajući odluku o kazni državni odvjetnik smatra da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju precijenio značaj olakotnih okolnosti, a propustio kao otegotno cijeniti način izvršenja kaznenog djela i stav optuženika prema kaznenom djelu. Argumentirajući ovaj žalbeni razlog državni odvjetnik navodi da je optuženik upravljao

svojim vozilom pri koncentraciji od čak 2,42 promila, zbog čega je bio potpuno nesposoban za sigurnu vožnju, posebno imajući u vidu činjenicu da se radilo o vožnji noću i pri lošim uvjetima vidljivosti. Stoga smatra da je prvostupanjski sud trebao imati u vidu činjenicu da se ne radi o nekom graničnom slučaju alkoholiziranosti, već o znatnom stupnju alkoholiziranosti zbog čega su njegove vozačke sposobnosti bile bitno smanjene. S druge strane ističe kako je dosadašnji život optuženika i njegova dosadašnja neosuđivanost redovno i očekivano stanje u životu svakog građana pa zbog toga nema toliki značaj da bi opravdavalo kažnjavanje ispod zakonskog minimuma, a priznanje i izraženo kajanje zbog počinjenih kaznenih djela koje je dano na raspravi je samo formalne naravi i isto je dano u situaciji kada je optuženik bio suočen s nepobitnim dokazima koji su ukazivali na njegovu odgovornost, tako da mu ništa drugo nije niti preostalo, pri čemu isto tako treba imati u vidu da je tijekom istrage navodio kako se ne osjeća krivim za kaznena djela i otklanjao je svoju odgovornost. Navodi da sagledavajući sve okolnosti prometne nesreće, ponašanje optuženika u vrijeme i nakon počinjenja kaznenog djela te uvažavajući postojanje određenih olakotnih okolnosti kao što su skrb o malodobnom djetetu i dosadašnja neosuđivanost ne opravdavaju zaključak prvostupanjskog suda da u ovom konkretnom slučaju postoje naročito olakotne okolnosti zbog kojih je nužno primijeniti odredbe o ublažavanju kazne u odnosu na kazneno djelo iz članka 227. stavka 4. uzevi stavka 1. KZ/11., zbog čega se onda niti izrečenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju dvije godine i tri mjeseca neće ostvariti svrha specijalne i generalne prevencije. Također drži da je sud prvog stupnja, odlučujući o prijedlogu za izricanje sigurnosne mjere iz članka 72. stavka 1. KZ/11., pogrešno zaključio da nema osnove za primjenu ove sigurnosne mjere. Ističe kako okolnost koju navodi prvostupanjski sud u vidu protoka vremena od počinjenih djela nije dostatan razlog da se ova sigurnosna mjera ne izrekne, osobito imajući u vidu činjenicu da je optuženik upravljao vozilom pri znatnom stupnju alkoholiziranosti.

7.1. Ispitujući povodom žalbe državnog odvjetnika osnovanost odluke o kazni ovaj sud je ocijenio da je u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da prvostupanjski sud, prilikom odmjeravanja visine kazne za kazneno djelo izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu (točka 1. izreke pobijane presude), nije trebao primijeniti odredbe o ublažavanju kazne odnosno da je kaznu trebao utvrditi u okviru zakonom propisanog minimuma i maksimuma kazne zatvora predviđene za to kazneno djelo. Naime, u pravu je državni odvjetnik da u utvrđenoj kazni zatvora u trajanju dvije godine nisu u dovoljnoj mjeri došle do izražaja sve one okolnosti koje su relevantne za adekvatno odmjeravanje kazne te da se istom neće moći na odgovarajući način ostvariti zakonska svrha kažnjavanja.

7.2. Utvrđujući okolnosti koje su važne za izbor vrste i mjere kazne, sud prvog stupnja je olakotnom okolnošću cijenio njegovo iskreno priznanje i kajanje zbog učinjenih kaznenih djela, ispriku obitelji žrtve, dosadašnju neosuđivanost, da je stalno zaposlen, redovan i uredan u izvršavanju radnih zadataka, da uzdržava malodobno dijete te dugotrajnost kaznenog postupka. S druge strane otegotne okolnosti nije našao.

7.3. Međutim, unatoč brojnim utvrđenim olakotnim okolnostima, s pravom državni odvjetnik u žalbi ističe da u konkretnoj situaciji iznesene olakotne okolnosti, kako pojedinačno, tako i u njihovoj ukupnosti, kada se dovedu u vezu sa svim okolnostima

ove prometne nezgode, ne predstavljaju one naročito olakotne okolnosti koje su, sukladno članku 48. stavku 2. KZ/11., pretpostavka za ublažavanje kazne. S tim u vezi u pravu je državni odvjetnik kada tvrdi da kroz utvrđenu kaznu zatvora za kazneno djelo iz točke 1.) izreke pobijane presude nisu u potpunosti došle do izražaja težina počinjenog djela te sve one druge okolnosti koje se tiču navedenog kaznenog djela. I ovaj drugostupanjski sud smatra da je sud prvog stupnja s više pažnje trebao cijeniti činjenicu da je optuženik inkriminiranim postupanjem pokazao izrazitu upornost u nepoštivanju prometnih propisa i viši stupanj kriminalne volje, kršeći više blanketnih normi Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj 67/08., 48/10., 74/11., 80/13., 158/13., 92/14. i 64/15. – dalje: ZOSPC) (članak 38. stavak 1., članak 51. stavak 1. i članak 199. stavak 2. ZOSPC). Naime, u odnosu na ovo kazneno djelo (članak 227. stavak 4. u vezi stavka 1. KZ/11) optuženik je proglašen krivim što je upravljao osobnim automobilom pod utjecajem alkohola pri znatnoj koncentraciji od 2,42 gr/kg apsolutnog alkohola u krvi zbog čega je bio apsolutno nesposoban za sigurnu vožnju, a vozačke sposobnosti su mu bile bitno smanjene te u takvom stanju nije vozio brzinom prilagođenom osobinama i stanju mokre ceste, slabijoj vidljivosti zbog noći i atmosferskim prilikama zbog kiše, tako da vozilo može zaustaviti pred svakom zaprekom koju u konkretnim uvjetima može predvidjeti, uslijed čega je osobnim vozilom udario pješaka koji je prelazio cestu s lijeve na desnu stranu, a kojom prigodom je pješak zadobio višestruke teške tjelesne ozljede od kojih je naknadno preminuo. Prema tome državni odvjetnik izjavljenom žalbom potpuno opravdano i osnovano navodi kako se optuženik doveo u stanje iznimno visoke alkoholiziranosti u kojem gotovo uopće nije mogao ostvariti kontrolu nad vozilom i na siguran način upravljati motornim vozilom, ne mareći pri tome za eventualne posljedice koje vožnjom u takvom stanju može prouzročiti drugim sudionicima u prometu, a koja okolnost, i po ocjeni ovog suda, doista ukazuje na njegov nonšalantan i neodgovoran odnos prema mogućnosti nastanka ove prometne nezgode te bezobzirnost spram nastanka ovako teških posljedica.

7.4. Sve ove iznesene okolnosti, i prema ocjeni suda drugog stupnja, počinjenom kaznenom djelu iz točke 1.) izreke pobijane presude daju veću težinu i ukazuju na zaključak da se, bez obzira na brojne utvrđene olakotne okolnosti, radi o počinitelju kojem je, radi postizanja svrhe kažnjavanja, potrebno izreći strožu kaznu odnosno oštriju društvenu osudu od one koju mu je za to isto kazneno djelo izrekao prvostupanjski sud.

7.5. Slijedom navedenog, pravilnim vrednovanjem svih utvrđenih okolnosti od kojih u skladu s odredbom članka 47. KZ/11. ovisi postupak individualizacije kazne, valjalo je, djelomičnim prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika, preinačiti pobijanu presudu u odluci o kazni te optuženiku za kazneno djelo iz članka 227. stavka 4. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. (točka 1. izreke pobijane presude) utvrditi kaznu zatvora u trajanju 3 (tri) godine. Ovaj drugostupanjski sud ovako utvrđenu kaznu smatra primjerenom svim okolnostima počinjenog djela, ali isto tako i osobi samog počinitelja. Kako je istovremeno prihvaćena po prvostupanjskom sudu utvrđena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) mjeseci za kazneno djelo iz članka 123. stavka 2. KZ/11. (točka 2. izreke pobijane presude) to je, uz primjenu odredbi o izricanju jedinstvene kazne zatvora, osuđenik osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju 3 (tri) godine i 2 (dva) mjeseca. Ocjena je suda drugog stupnja da će se upravo ovako dosuđenom

jedinstvenom kaznom zatvora u cijelosti ostvariti sve svrhe kažnjavanja propisane člankom 41. KZ/11. Naime, navedena kazna sadrži dostatnu količinu društvene osude za zlo koje je optuženik počinjenjem ovih kaznenih djela nanio obitelji žrtve, ali isto tako i društvenoj zajednici u cjelini. Istovremeno, ta kazna zasigurno jača povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utječe na počinitelja, ali i na ostale pripadnike društvene zajednice da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibelnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja te će se omogućiti i optuženiku ponovno uključivanje u društvo nakon izdržane kazne zatvora. Stoga je u ovom dijelu osnovana žalba državnog odvjetnika koja se odnosi na odluku o kazni.

7.6. Međutim, nije u pravu državni odvjetnik kada ističe da je prvostupanjski sud, uz izrečenu kaznu, optuženiku trebao izreći i sigurnosnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom iz članka 72. stavka 1. KZ/11., budući je isti prouzrokovao ovu prometnu nezgodu upravljajući vozilom pri znatnom stupnju alkoholiziranosti. Naime, članak 72. stavak 1. KZ/11. propisuje da se ova sigurnosna mjera može izreći počinitelju kaznenog djela protiv sigurnosti prometa kada postoji opasnost da će isti, upravljajući motornim vozilom, ugroziti sigurnost prometa. Imajući u vidu sve utvrđene okolnosti ove prometne nezgode, a s druge strane cijeneći dosadašnje ponašanje optuženika u prometu pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da u konkretnom slučaju ne postoji opasnost da će optuženik, upravljajući motornim vozilom, ugroziti sigurnost prometa odnosno druge sudionike u prometu. To stoga što iz spisa predmeta proizlazi da se prometna nezgoda zbog koje je optuženik proglašen krivim dogodila 25. rujna 2015., a do tada, optuženik nije niti prekršajno, a niti kazneno kažnjavan zbog djela iz oblasti prometa pa je stoga pravilan zaključak suda prvog stupnja da je ova prometna nezgoda, bez obzira na težinu posljedica, jedan izolirani eksces u njegovom dosadašnjem životu i iz navedenog se, i po ocjeni suda drugog stupnja, ne može zaključivati o njegovoj opetovanoj sklonosti kršenju prometnih propisa. Kada se navedenu okolnost ima u vidu tada je potpuno ispravan zaključak prvostupanjskog suda da sve ove naprijed utvrđene okolnosti, kako pojedinačno, tako i u svojoj ukupnosti ne upućuju na to da doista postoji opravdana bojazan da bi optuženik u budućnosti, upravljajući motornim vozilom, mogao ugroziti sigurnost prometa i druge sudionike u tom prometu. Stoga je, po ocjeni drugostupanjskog suda, žalba državnog odvjetnika zbog svih naprijed navedenih razloga u odnosu na neizrečenu sigurnosnu mjeru iz članka 72. stavka 1. KZ/11. neosnovana.

7.7. Slijedom svega naprijed navedenog trebalo je, djelomičnim prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika, preinačiti pobijanu presudu u odluci o kazni, na način kako je to pobliže označeno u točki I. izreke ove presude te istovremeno odbiti žalbu državnog odvjetnika u preostalom dijelu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u ostalom pobijanom, a nepreinačenom djelu, a kao što je to precizirano u točki II. izreke ove presude.

8. Kako ispitivanjem pobijane presude nisu nađene povrede zakona na koje ovaj sud, u smislu članka 476. stavka 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, to je na temelju članka 486. stavka 1. ZKP/08. trebalo odlučiti kao u točki I. izreke ove presude, a na temelju članka 482. ZKP/08. kao u točki II. izreke ove presude.

Zagreb, 2. lipnja 2021.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v.r.